

Předkládaná diplomová práce se zabývá svéprávností nezletilých. Jelikož na věku závisí duševní zralost a psychický vývoj je postupný, musí se každý právní řád vypořádat s otázkou, jak upraví způsobilost vyvolat vlastním jednáním právní následky u jedinců, jež tímto vývinem právě procházejí. Tyto osoby potřebují vyšší míru ochrany a různou intenzitu kontroly či dohledu. Na základě obecného vymezení několika možných teoretických přístupů k dané problematice je rozebráno, jaká konkrétní řešení byla zvolena v České republice a Německu.

Text práce je rozdělen do pěti kapitol. Nejprve je věnována pozornost ucelenému výkladu české právní úpravy. V první kapitole jsou definovány základní pojmy a stručně charakterizována celá systematika úpravy svéprávnosti. Druhá kapitola obsahuje podrobnou analýzu úpravy svéprávnosti nezletilých. Základním hlediskem pro posouzení schopnosti vyvolat vlastním jednáním právní následky je rozumová a volní vyspělost. Obecné kritérium rozumové a volní vyspělosti doplňují zvláštní konstrukce jednání nezletilého se souhlasem zákonného zástupce, provozování obchodního závodu a výkonu závislé práce nezletilým. Pojednáno je také o nabytí plné svéprávnosti před dosažením zletilosti, tj. uzavřením manželství nebo přiznáním svéprávnosti.

Třetí a čtvrtá kapitola popisují německou právní úpravu. Východiskem pro určení způsobilosti právně jednat je více konkrétních věkových hranic, s nimiž je spojen různý rozsah svéprávnosti. Rozhodujícím kritériem je zde právní prospěch. Nezletilý potřebuje zpravidla ke svému jednání souhlas zákonného zástupce – analyzovány jsou jednotlivé podoby, v jakých lze souhlas udělit.

Poslední kapitola je zaměřena na základní srovnání zkoumaných právních úprav. Z komparace vyplývá, že srovnávané přístupy jsou značně rozdílné. To je zapříčiněno zejména tím, že každý právní řád volí jiná východiska a v různé míře klade důraz na hodnoty jako je právní jistota, autonomie vůle a svoboda člověka.

V závěru je české pojetí zhodnoceno jako přirozenější a flexibilnější, jelikož více zohledňuje postupný vývoj jedince a bere na zřetel různost individualit. Německá koncepce svými objektivně nastavenými kritérii přináší vysokou míru právní jistoty, nicméně je shledána za poněkud mechanickou a příliš zobecňující.